

Ombildning av Region Västerbotten

Ett väl fungerande samarbete i Norra Sverige är en förutsättning för en god utveckling med ökad tillväxt i vår del av landet. Vår ambition är att vi ska stå oss väl i konkurrensen med övriga regioner i Sverige, Europa och världen. Då måste vi stå starka tillsammans. Men det förutsätter också att samarbetet sker på lika villkor. Där vi är överens om att alla ska få del av framgången. Där vi alla görs delaktiga i besluten. Folkpartiet i Skellefteå upplever att den inställningen INTE präglar samarbetet i Region Västerbotten. Möjligen i ord men inte i handling. I praktiken är i dag såväl beslutprocessen som verksamheten starkt centraliserad och ytterst odemokratisk.

För ett antal år sedan (2007) inleddes försöket med att bilda en större Region Norrland, som geografiskt skulle bestå av 3 till 4 län, med ett folkvalt regionfullmäktiget som högsta beslutande organ. Förebilden var Västra Götalands- och Skåne-regionerna. Målet var att den nya regionen skulle vara på plats fr.o.m. 2011-01-01. Ungefär vid samma tidpunkt i mitten på förra årtionedet, beslutade vi här i vårt län att bilda ett kommunalt samverkansorgan som fick namnet Region Västerbotten. Det sades då tydligt att detta skulle ses som en förberedelse till att bilda den större "Region Norrland". Med anledning av detta skulle det nybildade samverkansorganet endast ha en liten slimmad i kansliorganisation, som bl.a. hade till uppgift att bistå i arbetet med regionbildningen.

Som grundprincip för Region Norrland beslutades att den nya regionen, precis som Västra Götaland skulle bygga på två begrepp; "inomregional balans" och "decentralt beslutsfattande". Det betyder att verksamheter och funktioner skulle fördelas jämt över regionens geografiska yta, samt att beslutprocessen skulle organiseras på liknande sätt. Poängen med detta är inte i första hand att de tjänster som tillsätts fördelas rättvist, utan att man undviker att de beslutsunderlag och förslag till beslut som tas fram av tjänstemannaorganisationen är för starkt präglad av centralortens perspektiv. Analogt med att koncentrationen av statliga myndigheter till Stockholm gör att många beslut riskerar att få ett snävt Stockholmsperspektiv.

Tyvärr sköts de goda ambitionerna med Region Norrland i sank av politiker från flera partier, där förmågan att lyfta blicken och se till hela norra Norrlands bästa fick stå tillbaka för ett snävare byapolitiskt synsätt. Rädslan för att den egna staden skulle förlora i arbetstillfällen och inflytande tog överhand. Det blev ingen regionbildning 2011.

Vid samma tid började Region Västerbotten växa kraftigt som organisation, både i antal anställda, samt de ansvarsområden och ekonomiska medel man fattar beslut om. Idag är man över 120 anställda. Dessa tjänster är till helt övervägande del förlagda till Umeå. Samtidigt är beslutprocessen extremt centraliserad där besluten i praktiken tas på tjänstemannanivå och/eller av en snäv krets av politiker i regionstyrelsens arbetsutskott. Till detta ska läggas att det inte ser ut att bli någon stor norrlandsregion i framtiden heller. Norrut har politikerna valt att bilda ett regionförbund inom Norrbottens län och söderut ser intresset ut att vara svalt när det gäller regionbildningar med Västerbottens län.

I detta läge är det viktigt att Skellefteå kommun tar ställning till vad vi vill med Region Västerbotten i framtiden. Vi behöver ta ett helhetsansvar för utvecklingen av vår landsända. Vi som företräder Folkpartiet inom Skellefteå kommun ser två alternativa vägar framåt. Antingen enas Västerbottens politiker om att genomföra stora förändringar av regionförbundets

uppbyggnad, eller också upplöser vi det snarast möjligt. Ett demokratiskt regionförbund inom Västerbottens län är en bra idé. Detta förutsätter dock att regionförbundet både ges ansvar för länsövergripande kultur, sjukvård, infrastruktur, kollektivtrafik och andra regionala frågor. Att regionförbundet styrs av direktvalda politiker att det har egen beskattningsrätt och till sin grundstruktur bygger på inomregional balans.

Med anledning av ovanstående föreslår vi kommunfullmäktige besluta:

1. Att Skellefteå kommun ska verka för att det bildas ett demokratiskt regionförbund som minst innefattar Västerbottens län.
2. Att regionförbundet ska styra över länsövergripande kultur, infrastruktur, sjukvård, kollektivtrafik och andra regionala frågor som idag hanteras på landstings- och regional nivå.
3. Att regionförbundet ska verka utifrån principerna om inomregional balans och decentralt beslutsfattande.
4. Att regionförbundet får ett direktvalt parlament med egen beskattningsrätt.
5. Att val till regionparlamentet ska ske i samband med allmänna val 2018.
6. Att Region Västerbotten ska anta en plan för bildandet av ett nytt regionförbund, i enlighet med ovanstående förslag, senast december 2015 och att Skellefteå kommun annars utträder ur regionförbundet omedelbart vid årsskiftet 2015-2016.

Folkpartiets fullmäktige-grupp i Skellefteå

Andreas Westerberg (Fp) Gruppledare

Catharina Falk (Fp)

Håkan Lindh (Fp)

Ida Lindh (Fp)

Jens Wennberg (Fp)